

Logika dla informatyków – zadania pomocnicze

Zadanie 2.1. Zbadać, które spośród własności symetrii, przeciwsymetrii, zwrotności, przechodniości, spójności oraz równoważności posiadają następujące relacje $R \subseteq X \times X$, $X = \{a, b, c\}$

- a) $R = \{ \langle a, a \rangle, \langle b, b \rangle, \langle a, b \rangle \}$
- b) $R = \{ \langle a, b \rangle, \langle b, a \rangle, \langle c, a \rangle, \langle a, c \rangle \}$
- c) $R = \{ \langle a, b \rangle, \langle a, c \rangle, \langle b, c \rangle, \langle c, c \rangle, \langle a, a \rangle, \langle b, b \rangle \}$

Zadanie 2.2. Zbadać, czy są przechodnie następujące relacje $R \subseteq X \times X$, $X = \{a, b, c\}$

- a) $R = \emptyset$
- b) $R = \{ \langle a, b \rangle \}$
- c) $R = \{ \langle a, b \rangle, \langle a, c \rangle \}$

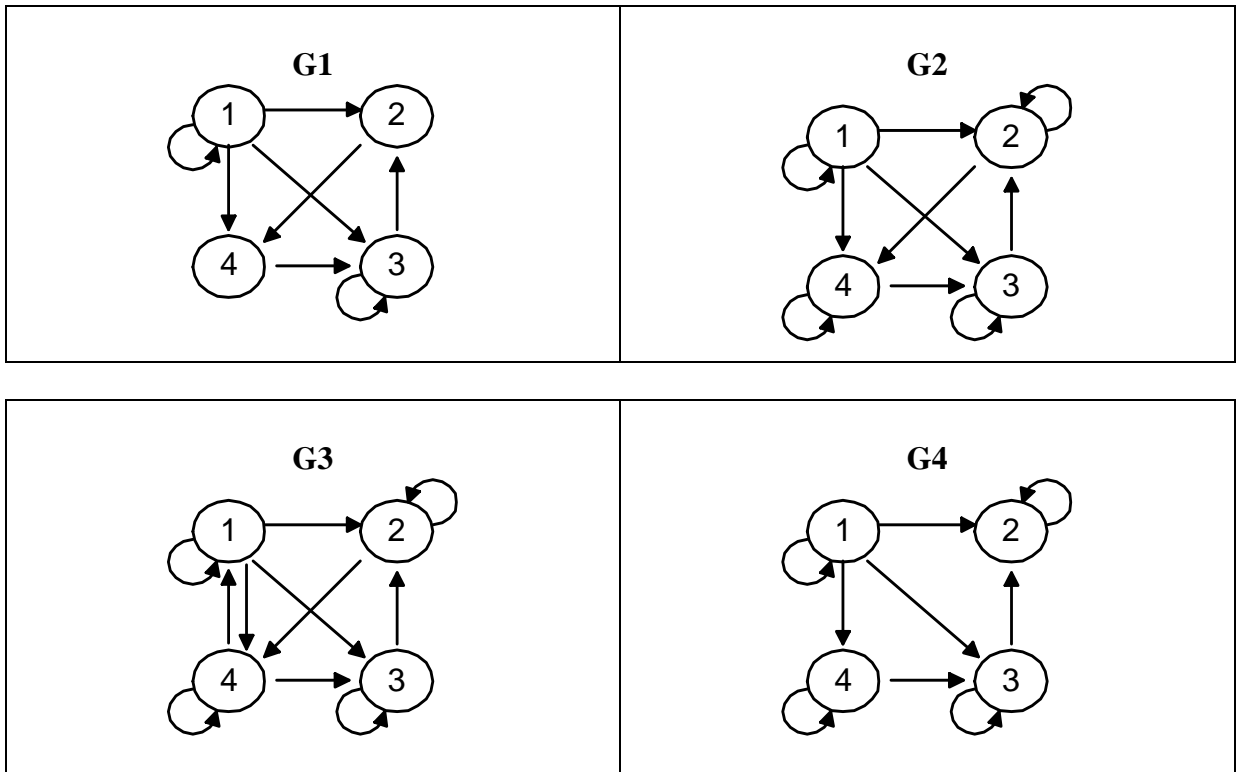
Zadanie 2.3. Dane są trzy definicje spójności relacji $R \subseteq X \times X$:

- a) Relacja $R \subseteq X \times X$ jest relacją spójną wtedy i tylko wtedy, gdy dla każdej pary obiektów $\langle x, y \rangle \in X \times X$ spełniona jest formuła $\langle x, y \rangle \in R \vee \langle y, x \rangle \in R$
- b) Relacja $R \subseteq X \times X$ jest relacją spójną wtedy i tylko wtedy, gdy dla każdej pary obiektów $\langle x, y \rangle \in X \times X$ spełniona jest formuła $\langle x, y \rangle \in R \underline{\vee} \langle y, x \rangle \in R$
- c) Relacja $R \subseteq X \times X$ jest relacją spójną wtedy i tylko wtedy, gdy dla każdej pary obiektów $\langle x, y \rangle \in X \times X$ jeżeli $x \neq y$, to spełniona jest formuła $\langle x, y \rangle \in R \vee \langle y, x \rangle \in R$

gdzie spójniki \vee oraz $\underline{\vee}$ definiowane są w następujący sposób:

p	q	$p \vee q$	$p \underline{\vee} q$
0	0	0	0
0	1	1	1
1	0	1	1
1	1	1	0

Zbadać, które z relacji binarnych przedstawionych poniższymi grafami są spójne w sensie definicji (a)-(c):

Zadanie 2.4. Niech dana będzie relacja binarna $R \subseteq \{0,1,2,3,4\} \times \{0,1,2,3,4\}$, gdzie $\{0,1,2,3,4\}$ oznacza zbiór liczb oraz para liczb $\langle x,y \rangle \in R$ wtedy i tylko wtedy, gdy liczba x dzieli liczbę y bez reszty. Ustalić, którą spośród następujących cech posiada relacja R :

- symetrii,
- przeciwsymetrii,
- zwrotności,
- przechodności,
- spójności

Zadanie 2.5. Niech dana będzie relacja binarna $P \subseteq \mathbb{R} \times \mathbb{R}$, gdzie \mathbb{R} oznacza zbiór liczb rzeczywistych oraz para liczb $\langle x,y \rangle \in \mathbb{R}$ wtedy i tylko wtedy, gdy zachodzi $x + y = 2$. Ustalić, którą spośród następujących cech posiada relacja P :

- symetrii,
- przeciwsymetrii,
- zwrotności,
- przechodności,
- spójności
- równoważności.

Zadanie 2.6. Niech dana będzie relacja binarna $P \subseteq \check{R} \times \check{R}$, gdzie \check{R} oznacza zbiór liczb rzeczywistych oraz para liczb $\langle x, y \rangle \in \check{R}$ wtedy i tylko wtedy, gdy zachodzi $x + y \geq 1$. Ustalić, którą spośród następujących cech posiada relacja P:

- a) symetrii,
- b) przeciwsymetrii,
- c) zwrotności,
- d) przechodniości,
- e) spójności
- f) równoważności.

Zadanie 2.7. Wskazać stwierdzenia prawdziwe:

- a) Nie jest prawdą, że suma dwóch relacji symetrycznych $P \subseteq X \times X$ i $Q \subseteq X \times X$ określonych na zbiorze X jest symetryczna na zbiorze X .
- b) Prawdą jest, że jeżeli relacja $R \subseteq X \times X$ jest przechodnia na zbiorze X i $R \subseteq S \subseteq X \times X$, to S jest relacją przechodnią na zbiorze X .

Zadanie 2.8. Niech dane będą relacje $R_1 \subseteq X \times X$, $R_2 \subseteq X \times X$, gdzie X pewien zbiór. Relację R_2 nazywamy rozszerzeniem relacji R_1 wtedy i tylko wtedy, gdy zachodzi $R_1 \subset R_2$. Z badać, czy każdą relację $R \subseteq X \times X$ można rozszerzyć do pewnej relacji:

- a) symetrycznej
- b) przeciwsymetrycznej
- c) zwrotnej
- d) przeciwzwrotnej
- e) przechodniej

Zadanie 2.9. Niech C oznacza zbiór liczb całkowitych i niech $x \in C$, $y \in C$. Przyjmujemy, że $\langle x, y \rangle \in R$ wtedy i tylko wtedy, gdy $x - y \in C$. Czy relacja R jest relacją równoważności?

Zadanie 2.10. Niech X oznacza zbiór trójkątów równobocznych na płaszczyźnie i niech $x \in X$, $y \in X$. Przyjmujemy, że $\langle x, y \rangle \in R$ wtedy i tylko wtedy, gdy x i y mają równe pola. Czy relacja R jest relacją równoważności?

Zadanie 2.11. Niech dany będzie zbiór liczb naturalnych $Z = \{1, 2, 3, 4, 5\}$. Dla dowolnego $x \in Z$ oraz dowolnej liczby naturalnej $w \neq 0$ przyjmijmy, że symbol $\text{mod}(x, w)$ oznacza resztę z dzielenia x przez w . Niech dane będą następujące relacje binarne:

R1) Relacja $R_1 \subseteq Z \times Z$ taka, że para $\langle x, y \rangle \in R_1$ wtedy i tylko wtedy, gdy $\text{mod}(x, 1) = \text{mod}(y, 1)$.

tj. liczba x i liczba y jest w relacji R_1 wtedy i tylko wtedy, gdy reszta z dzielenia liczby x przez 1 równa jest reszcie z dzielenia liczby y przez 1.

R2) Relacja $R_2 \subseteq Z \times Z$ taka, że para $\langle x, y \rangle \in R_2$ wtedy i tylko wtedy, gdy $\text{mod}(x, 2) = \text{mod}(y, 2)$.

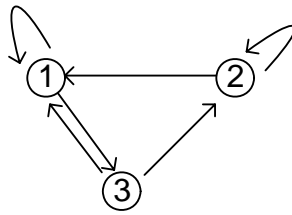
R3) Relacja $R_3 \subseteq Z \times Z$ taka, że para $\langle x, y \rangle \in R_3$ wtedy i tylko wtedy, gdy

$$\text{mod}(x,6)=\text{mod}(y,6).$$

Udowodnić, że każda z powyższych relacji jest relacją równoważności. Każdą z relacji przedstawić w następujący sposób:

- za pomocą grafu skierowanego G_i , $i=1,2,3$.
- za pomocą macierzy binarnej M_i , $i=1,2,3$.
- za pomocą zbioru par $R_i \subseteq Z \times Z$, $i=1,2,3$.
- jako podział P_i zbioru Z , $i=1,2,3$.

Zadanie 2.12. Niech dana będzie relacja binarna reprezentowana grafem:

Ustalić, czy relacja ta posiada własność $\forall x \forall y (\langle x, y \rangle \in R \wedge \langle y, y \rangle \notin R) \Rightarrow \langle y, x \rangle \in R$!